

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdu a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Gabriely Bašné v právní věci žalobce: **V. T. T.**, zastoupený Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalovanému: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 4. 2019, č. j. 42 A 7/2019 – 26, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 25. 5. 2017, č. j. KRPU-213681-69/ČJ-2016-040022-SV (dále jen „správní orgán prvního stupně“), bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), současně byla stanovena doba, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a to v délce jednoho roku od okamžiku, kdy žalobce pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Správní orgán prvního stupně zároveň podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovil žalobci dobu k vycestování z území České republiky do třiceti dnů od právní moci rozhodnutí, přičemž současně určil, že se na žalobce nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 1. 2019, č. j. CPR-20264-2/ČJ-2017-930310-V235, zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

[2] Žalobce následně podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného u Krajského soudu v Ústí nad Labem, který ji rozsudkem ze dne 8. 4. 2019, č. j. 42 A 7/2019 – 26, zamítl.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) poté podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Žádost o přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodňoval tím, že by byl nucen v případě jeho nepřiznání opustit Českou republiku a tím by mu bylo znemožněno se osobně účastnit soudního řízení, přičemž by tímto mohlo být zasaženo do jeho práva na spravedlivý proces; k tomuto odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, sp. zn. 5 As 73/2011 – 100 (všechna zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), kde bylo rozhodováno v obdobné situaci. Dále stěžovatel zdůraznil, že by mu bylo v případě nepřiznání odkladného účinku znemožněno se vídat se svým nezletilým synem, občanem České republiky, který se v současné době nachází v Dětském domově Krupka. Stěžovatel ho pravidelně navštěvuje, vozí mu dárky a hradí na něj výživné. Stěžovatel k tomuto také doplnil, že se syna snaží získat do své péče, jeho návrhu nebylo soudy prozatím vyhověno, stěžovatel však připravuje nezbytné kroky, aby jeho žádost mohla být v budoucnu vyhodnocena jako důvodná. Vzhledem k tomu, že matka se o svého syna nezajímá, je stěžovatel (kromě babičky) jediným blízkým příbuzným, kterého nezletilý má. Stěžovatel dále uvedl, že na území České republiky pobývá již od roku 2007 a má zde vytvořeny komplexní sociální a pracovní zázemí (podniká jako OSVČ). Kromě svého syna zde má také přátele a Česká republika pro něj představuje skutečný domov. Stěžovatel má tedy za to, že jakýmkoliv jiným osobám by přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nemohla vzniknout v podstatě žádná újma, naopak stěžovateli by vzhledem k uvedeným skutečnostem vznikla újma nepoměrně větší. Stěžovatel také uvedl, že v případě potvrzení právního názoru krajského soudu je připraven vycestovat, nyní se mu však tento postup zdá neúčelný, jelikož by byl vytržen ze svého prostředí a musel by hradit značné náklady na cestu do své domovské země, v případě úspěchu jeho kasační stížnosti by tyto náklady musel hradit opětovně při cestě zpět do České republiky.

[5] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti s jeho přiznáním nesouhlasil, neboť má za to, že důvodnost uložení správního vyhoštění na základě naplnění § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců byla řádně prokázána. Námitky stěžovatele ohledně nepřiměřeného zásahu do rodinného a osobního života považuje žalovaný rovněž za nedůvodné, jelikož se s nimi vypořádal již správní orgán prvního stupně i žalovaný, když dospěli k závěru, že tyto skutečnosti nejsou překážkou, pro kterou by stěžovatel nemohl vycestovat z České republiky a integrovat se v zemi svého původu. Dle žalovaného by bylo tedy přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v rozporu s důležitým veřejným zájmem, což je požadavek, aby se na území České republiky zdržovali jen ti cizinci, kteří dodržují právní řád České republiky.

[6] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek žalobě, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem

pokračování

zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[8] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[9] Nejvyšší správní soud vycházel zejména z předpokladu, že nedojde-li k odkladu právních účinků rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, jímž byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného, do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, bude stěžovatel v důsledku právních účinků pravomocných a vykonatelných rozhodnutí správních orgánů nucen opustit území České republiky, a to ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti. Vzhledem k tomu, že stěžovateli byl v rámci správního vyhoštění uložen zákaz pobytu na území členských států Evropské unie na dobu 1 roku, nemohl by stěžovatel přinejmenším po tuto dobu přicestovat zpět do České republiky, a to ani na krátký čas.

[10] Podstatné přitom je, že pro řádný výkon ústavního práva stěžovatele na spravedlivý proces je třeba, aby mohl setrvat na území České republiky do skončení řízení o kasační stížnosti. Byť je stěžovatel v tomto řízení v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem, náleží k právu na spravedlivý proces i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu pokyny pro výkon zastoupení, poskytovat mu potřebnou součinnost atd. Nejvyšší správní soud proto shledává možnou újmu především na možnosti výkonu práva stěžovatele na spravedlivý proces v důsledku nuceného opuštění České republiky před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti. Ze stejného důvodu ostatně přiznává § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců žalobě proti rozhodnutí o správním vyhoštění, s výjimkou případů vyhoštění cizince z důvodu ohrožení bezpečnosti státu, odkladný účinek na vykonatelnost napadeného rozhodnutí *ex lege* (viz důvodová zpráva k tomuto ustanovení), a není tedy bez dalšího dán důvod, proč by obdobnou možnost setrvat na území České republiky neměl mít vyhošťovaný cizinec i po dobu následného kasačního řízení. V daném případě lze tedy nalézt příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí a možným vznikem újmy stěžovatele (srov. též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2013, č. j. 8 As 46/2013 – 36, ze dne 5. 9. 2011, č. j. 5 As 82/2011 – 92, a ze dne 5. 11. 2013, č. j. 5 As 81/2013 – 14).

[11] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících podmínek stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s., přičemž neshledal, že by se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o věci samé jakkoli negativně dotklo jiných osob, a rovněž podmínku, podle níž přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem, má soud za splněnou. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, když dospěl k závěru, že *„[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci*

testu proporcionality vážit intenzitu brozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“. V daném případě stojí proti podstatné újmě, která hrozí stěžovateli, riziko narušení veřejného zájmu jen nízké nebo nanejvýš mírné intenzity. Stěžovatel nebyl vyhoštěn z důvodu ohrožení bezpečnosti státu, nýbrž z důvodu podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců.

[12] Vzhledem k tomu, že soud shledal veškeré podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, nepovažoval již za nutné zabývat se dalšími možnými důvody vzniku újmy, které uváděl stěžovatel.

[13] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Vzhledem k tomu, že žaloba stěžovatele proti pravomocnému rozhodnutí o jeho správním vyhoštění měla *ex lege* odkladný účinek, postačí v daném případě, že se přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti právní účinky přezkoumávaného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, neboť tím se fakticky dočasně obnovuje odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí žalovaného ve věci správního vyhoštění stěžovatele.

[14] V této souvislosti ovšem Nejvyšší správní soud považuje za nezbytné zdůraznit, že rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je pouze dočasné povahy a nijak nepředjímá rozhodnutí o věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 13. června 2019

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu